

Kulturális rendezvényszervező pályára léptek a közösségi munkások

*– a kulturális közfoglalkozástól
a közművelődési szakmai munkakörig*

*„Akár azt hiszed, képes
vagy rá, akár azt, hogy nem,
igazad lesz.” (Henry Ford)*

A kulturális közfoglalkoztatás elindítása a Nemzeti Művelődési Intézet részéről nemcsak hiánypótlás volt a települések számára kulturális területen dolgozó munkatársak foglalkoztatására, hanem sok ember számára jelentette az élethosszig tartó tanulásban való részvétel lehetőségét is. A programok képzéseket is tartalmaztak már az első alkalomtól kezdődően.

Az első programban 48 órás kompetenciafejlesztő képzésben vettek részt a kulturális munkások, ahol egy professzionális önéletrajz és egy kiváló motivációs levél elkészítésén túl rálátást kaptak a közművelődési terület szakmai hátterére is. A 120 órás képzés a következő programban tovább gazdagította a településeken végzett munkájukhoz kötődő szakmai kompetenciákat, ismereteket. Megismerkedtek a jogszabályi

hátterrel, a rendezvények szervezésének aprólékos követelményeivel és a közösségfejlesztés alapjaival. Az V. programtól kézműves képzésben vehettek részt a megyei népművészeti egyesületek oktatói segítségével, a népi kismesterségek iránti érzékenyítés céljából. Kosarat fontak, agyagoztak, hímeztek, a tájegységek gazdag motívumkincsével ismerkedtek munkatársaink. Közösségépítő belső képzések Lakiteleken is zajlottak a programok alatt, ahol a koordinátorok mellett a szakmai és személyügyi asszisztensek is részesültek a munkavégzéshez szükséges ismeretek elsajátításában.

A Nógrád megyében dolgozó közösségi munkások abban a szerencsés helyzetben voltak az V. programban, hogy a Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztálya kulturális rendezvényszervező képzést indított két helyszínen a megyében részükre. A képzés elindításában nagy szerepe volt Bocsi Gábornak, a NMKH Foglalkoztatási Főosztály

Közfoglalkoztatási Osztálya közfoglalkoztatási szakügyintézőjének.

Máté Lászlóné: *Kedves Gábor! Több éven át volt a Művelődési Intézet megyei irodájának partnere a kulturális közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódó képzések szervezésében, lebonyolításában. Közös munkánk nagy fejlődési ívet járt be. Mielőtt belevágnánk ennek ismertetésébe, kérem, mondjon pár gondolatot a közfoglalkoztatásról, mint a foglalkoztatás egy – átmeneti – formájáról.*

Bocsi Gábor: A közfoglalkoztatás sokat vitatott, esetenként bírált foglalkoztatási formájának célja egyrészt munkát biztosítani azoknak az álláskeresőknél, akik valamilyen okból kiszorultak az elsődleges munkaerőpiacról, ezáltal jövedelmet, megélhetést, biztosítani számukra. Másrészt felkészíteni a foglalkoztatottakat az elsődleges munkaerőpiac munkáltatóihoz való visszatérésre, egyes esetekben az első piaci munkahely elérésé-

re. Ezt a folyamatot több eszköz igénybevételével segíti elő az államt megjelentő, a kormányhivatal szervezeti részét képező foglalkoztatási főosztály, és az álláskeresőkel közvetlen kapcsolatot tartó járási foglalkoztatási osztály.

A segítségnyújtás alapjai jogszabályi keretekben szabályozottak, ehhez társul az Európai Unió által nyújtott támogatási felhasználás szabályaiból alkotott keretrendszer. Az eszközrendszer legfontosabb elemei: munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtása, foglalkoztatást bővítő támogatások, álláskereső vállalkozóvá válásának elősegítése, atipikus foglalkoztatási formák (*atipikusnak nevezzük azon foglalkoztatási formákat, amelyek eltérnek a határozatlan idejű, hagyományosan alkalmazott munkaviszonyban történő teljes munkaidős foglalkoztatástól*) támogatása, munkahelyteremtő támogatások működtetése, képzések támogatása, munkaerő-piaci programok támogatása.

A kérdéskörben szereplő álláskereső mindannyian közfog-

lalkoztatottak. A képzésük, a képzéshez nyújtott szolgáltatások a GINOP 6.1.1-15 besorolású, Európai Unió biztosította forrásból kerül finanszírozásra.

A foglalkoztatási főosztály minden évben meghatározza azon képzések listáját, amelyeket a kínálatában szerepeltetni kíván. Összeállítja azon képzőintézmények jegyzékét, amelyek közreműködésével megvalósítja a képzéseit.

M. L.-né: *Mi alapján döntenek arról, hogy milyen képzéseket indítsanak?*

B. G.: A képzési lista több szempontból is determinált:

– A közfoglalkoztató igényei a szakszerű, hatékony, egyes esetekben a jogszabályi keretekben meghatározott (Pl. motorfűrész használat igénybevételével történő) munkavégzés érdekében.

– Az elsődleges munkaerő-piac indukálta kereslet igényei.

Nagyon fontos jellemzője minden képzésnek, hogy három részre tagozódóan kell megvalósítani:

– Képzés hatékonyságának növelése modul.

– A konkrét igény szakmai megvalósítása.

– Munkavállalás elősegítése modul.

Az első és harmadik modul az egyén általános ismereti fejlesztését hivatott szolgálni, elősegítendő az intézményszerű tanulási folyamat hatékonyságát. Bár a résztvevők mindannyian dolgoztak álláskeresővé, közfoglalkoztatottá válásuk előtt, a felgyorsult világ munkavállaláshoz szükséges ismereteit is szükséges elsajátítaniuk az elsődleges munkaerő-piaci visszatérésük elősegítése érdekében.

A „szakmai” részben szakmaszerzésre („A” körös), egyéb szakmai („B” körös), egyéb („D” körös) tartalmú képzések kerülhetnek megvalósításra.

Az említett GINOP program e képzési ágába elsősorban alacsony iskolai végzettségű (ISCED 1-2) besorolású célszemélyek vonhatók be. Ők a program 95 százalékát kell, hogy kitegyék. A fennmara-

A balassagyarmati csoport

A salgótarjáni csoport

dó 5 százalék ad arra lehetőséget, hogy magasabb végzettséggel is képzésbe kerüljenek ebben a programban.

A kérdéses időszakaszban igen sokszínű volt a képzési lista, az alapkompétencia, digitális írástudás fejlesztés, a 7-8 osztályos felzárkóztató, a legkülönbébb betanító (pl. kiskerti növénytermesztő, település karbantartó, zöldterületi kiegészítő-üzemeltető, kézműves térkö-gyártó stb.) képzések elsősorban a közfoglalkoztatói igények kielégítésére vannak. Az OKJ-s képzések (pl. Hegesztő, Bolti hentes, Építményszaluzat szerelő, Építő és anyagmozgató gép kezelője, Kőműves, Textiltermék-összeállító stb.) inkább az elsődleges munkaerő-piaci foglalkoztatók igényeinek kielégítését szolgálják. Az éves listán 80-85 képzési irány szerepel, ez multiplifikálódik azzal, hogy egy-egy képzési irány több helyszínen is megvalósul.

A már említett magasabb ISCED besorolású programrésztvevők szá-

mára társadalombiztosítási ügyintéző, pénzügyi ügyintéző, kulturális rendezvényszervező, valamint közfoglalkoztatás szervező képzések szerepeltek listánkon. Ezek a képzések olyan ismereteket nyújtottak, hogy a közfoglalkoztatók és az elsődleges munkaerőpiac munkáltatói is „vevők” voltak rá.

M. L.-né: *Kérem, beszéljen a „Kulturális rendezvényszervező” képzés általános tapasztalatairól megyénkben.*

B. G.: Amikor felmerült annak lehetősége, hogy a szűk (középfokú végzettségűek bevonásával megvalósítható) képzési keresztmetszetben a magasabb iskolai végzettségű célszemélyek is bevonhatók (az 5 százalék terhére), a fent említett képzési szakirányokra igen rövid idő alatt összejött az egyes beiskolázandó csoportokhoz szükséges létszám. A Nemzeti Művelődési Intézet és együttműködő partnereivel már korábban is együtt dolgozva valósítottunk meg egyéb

szakmai OKJ-s képzettséget nem nyújtó kisebb képzéseket. Már akkor felmerült, hogy magasabb szintű képzettséget is kellene biztosítani a résztvevők számára annak érdekében, hogy az elsődleges munkaerőpiacon jobban eladható tudáshoz jussanak, vagy akár önálló piaci szereplőként, vállalkozást is indíthassanak.

A szervezést nagyban elősegítette, hogy a képzés megvalósításához gyakorlatilag minden rendelkezésre állt. A képzés alanyai valamennyien az NMI alkalmazásában álltak mint közfoglalkoztatottak, és kulturális területen dolgoztak. Rendelkeztek a felnőttképzések hatékonyságát nagyban elősegítő kompetenciákkal. Két csoport szerveződött megyénk a két képzés szempontjából jól megközelíthető helyszínén, Bállassagyarmaton és Salgótarjánban. Mindkét képzés megvalósítója ugyanaz a képző intézmény volt, persze az eltérő helyszíneken más-más oktatókkal.

A résztvevők sok ismerettel rendelkeztek, igen motiváltak voltak. Motiváltságuk kitartott a képzés teljes időtartama alatt. Egyetlen lemorzsolódás történt, sajnos egy baleset miatt ki kellett lépnie a támogatottnak. A hallgatókat nagyon felvillanyozta a megszerzendő OKJ-s képesítéssel betölthető munkakörök (Kiállítás szervező, Kongresszusszervező, Kulturális rendezvényszervező, Programszervező, Rendezvényszervező, Szabadidő-szervező, Közösségi-civil szervező, Civil szervezeti kapcsolattartó) sokszínűsége, száma.

A beiskolázottak napi munkájuk során már bizonyos szintig megismerkedtek a közösségi programok, rendezvények szervezésével, klubfoglalkozások, szabadidős körök működtetésével. Az ismereteik bővítése, a meglévőkkel történő szintetizálása, a szervezeti és intézményműködési, -működtetési ismeretek elsajátítása, a vizsgára bocsátás feltételeinek elérése komoly kihívás elé állította a résztvevőket.

A képzés a szakmai és vizsgakövetelményeknek megfelelően alkalmassá tette őket az „önkormányzati közművelődési intézmények, művelődési civilszervezetek, kulturális vállalkozások szakszerű és színvonalas működtetésben való közreműködés és kulturális szervezőmunka ellátására” (szakmai vizsgakövetelmények).

Az oktatói tevékenységet elvégző szakemberek (tanárok, művelődési intézmények munkatársai) munkájának és a hallgatók motiváltságának köszönhetően minden résztvevő igen szép eredménnyel vizsgázott.

Különösen jót tett a tanulási kedvnek, hogy egy hallgató (a salgótarjáni csoport résztvevője) már a képzés harmadik harmadában állásajánlatot kapott egy kisvárosi civilszervezettől, egy uniós forrásból lebonyolítandó projektben való részvételle. Ahol a frissen szerzett

ismeretein kívül, a meglévő képzettség igazolására is szükség volt. Ez a program egy többéves munkalehetőséget hozott számára.

M. L.-né: *Hogyan látja a kormányhivatal, milyen hozadéka volt a képzésnek – mind a résztvevők, mind a képző számára?*

B. G.: A képzés a résztvevők számára ingyenes volt, ami azt jelenti, hogy a teljes képzési költséget és az utazási költséget is a GINOP forrás biztosította. A képzés idejére megkapták a munkabérüket, így jövedelemkiesés sem érte őket.

Hozadéka a képzésnek az is, hogy az ebben a munkakörben foglalkoztatott közmunkás is jogosult lett a „garantált közfoglalkoztatási bérré” ami huszonötezer forintos jövedelememelkedéssel is jár, illetve a munkabérré rakódó járulékok miatt munkaviszonyként számít be a szolgálati időbe. Ami a nők képzésben történt többségi reprezentativitása miatt a 40 éves munkaviszony esetén igénybe vehető kedvezményes nyugdíjazás része lesz.

A Nógrád megyei foglalkoztatási osztályok és a főosztály – az idei évben is a nevezett forrás biztosította lehetőségen belül – további képzés támogatását tervezi, ezúttal „Közművelődési és közönségkapcsolati szakember (közművelődési szakmairány)” képzési irányban.

M. L.-né: A kulturális közfoglalkoztatás elérte célját: a saktörvény (1997. évi CLX.) tavalnyá

ron történt, idén januártól hatályos módosításába bekerült, hogy a településeken minimum egy főt minimum középfokú végzettséggel közművelődési szakmai munkakörben kell alkalmazni. Az idén nyári kormányrendelet pedig már határidőt is szab: 2021. január elsejéig kell a településeknek a feladatot teljesíteni.

A leendő kollégák szakmai végzettségének megszerzéséhez az Emberi Erőforrások Minisztériuma támogatást ad a Művelődési Intézetnek, képzések szervezéséhez. Ezek a támogatott OKJ-s képzések elindultak 2018 júliusában több helyszínen az országban – ebből itt, Salgótarjánban is zajlik képzés, 26 hallgatóval. A képzésben részt vevők a megyéből a közösségi színterek munkatársai, valamint a volt kulturális közfoglalkoztatottak, leendő szakmai munkakört betöltő kollégák.

Az öt év alatt a képzések hatására, egyre több közösségi munkás lesz településén szakmai munkakörben alkalmazott kolléga. A 48 órás kompetenciafejlesztő képzésektől a 960 órás közművelődési és közönségkapcsolati szakember képzésig alig pár év telt el. Nógrád megye közművelődési életében, a településeken lévő, szakmai munkakörben dolgozó kollégák számában, a helyi közösségi kezdeményezések gyarapodásában a képzések jótékony hatása már érzékelhető, a szakmai hálózat szövege erősödik, gazdagodik.

BOCSI GÁBOR matematika- technika szakos tanár, személyügyi szakértő-emberi erőforrás menedzser. Tizenhárom évig dolgozott általános iskolai tanárként, a sikeres tanári évek után pályamódosításra szánta el magát. Huszonkét éve a foglalkoztatási osztály, főosztály és annak jogelődjei munkatársaként dolgozik a közigazgatásban. Jelenleg a foglalkoztatási főosztály szakügyintézőjeként végzi munkáját. A szervezethez az akkor még gyerekcipőben járó álláskeresők képzéseinek elősegítése céljából érkezett, s azóta folyamatosan ezen a területen tevékenykedik. Az EU-s források megnyílása, a programszerű elvárásoknak való folyamatos megfelelés érdekében maga is azt élethosszig tanulást gyakorolja.

MÁTÉ LÁSZLÓNÉ tanár, népművelő, informatikus könyvtáros, könyvtárostanárr. A Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád Megyei Irodájának vezetője 2013-tól. A Magyar Népművelők Egyesülete emléklapokéjének birtokosa, a Nógrád Megyei Népművelők Egyesülete Kerekes László-díjasa.